

Васильєва С.О.

Якість освіти та професійний статус вчителів загальноосвітніх закладів на початок XXI століття

*Васильєва Світлана Олександрівна, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи*

Харківський національний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Харків Україна

Анотація. Якість освіти та професійний статус вчителів загальноосвітніх закладів на початок XXI століття. Проблема професійного статусу вчителя на сьогодні набуває загальносвітового масштабу. Аналізуючи існуючі наукові літературні джерела, було виявлено невизначеність поняття “професійний статус”, та співвідношення таких понять як “соціальний статус” та “глобальний статус». Ми будемо розмежувати ці поняття та вважати, що професійний статус є складовою соціального статусу та обидва ці статуси складають глобальний статус. Під поняттям професійний статус учителя ми розуміємо положення, яке займає вчитель у суспільстві (педагогічному колективі, системі освіти); він визначається результатом його професійно-педагогічної діяльності, що є зовнішнім проявом внутрішніх характеристик: професійного володіння педагогічними знаннями, уміннями, здібностями, педагогічною технікою, – які формують авторитет, повагу, престиж учителя в соціумі, колективі, громаді, серед учнів та їхніх батьків тощо. Виходячи з такого визначення професійний статус вчителя тісно взаємопов’язаний з результатами діяльності вчителів. На сьогодні існує багато досліджень присвячених визначенню якості освіти які є показником результативності діяльності вчителів: TIMSS, PIRLS, PISA. Україна брала участь у двох міжнародних порівняльних дослідженнях: TIMSS-2007 та TIMSS-2011. За результатами досліджень якості освіти в Україні, у порівнянні з іншими країнами світу слід зазначити низький рівень якості освіти, що вказує на низький професійний статус вчителів. Для покращення існуючої ситуації вважаємо, за необхідно: покращити підготовку педагогів, спрямовувати додаткові інвестиції в їх підготовку; заохочувати учителів за якісні показники роботи, а не обліковувати роботу за кількістю проведених уроків; удосконалювати програми педагогічних Вузів у межах нових світових тенденцій та вимог до освіти; приймати участь у світових програмах з оцінки якості освіти на основі отриманих результатів приймати заходи з її удосконалення; змінювати відношення суспільства до професії вчителя, підіймати її престиж, проаналізувати та зменшити кількості зайвої звітної документації, зменшити кількості та підвищити якість перевірок інспекції в ЗНЗ; підвищувати культуру як вчителів так і учнів; більш уваги приділяти предметам спрямованих на формування культури поведінки, при необхідності ввести додаткові предмети; заохочувати батьків до співпраці з ЗНЗ; в педагогічних Вузах створити більш жорсткі умови вступу; ввести залікові випускні уроки зі спеціальності та виховний захід; впроваджувати курс з формування професійного статусу вчителя; прийняти більш жорсткі заходи спрямовані на боротьбу з корупцією у загальноосвітніх навчальних закладах.

Ключові слова: професійний статус учителя, якість освіти, загальноосвітній навчальний заклад

Проблема професійного статусу вчителя на сьогодні набуває світового масштабу. Про це свідчать нормативні документи які були прийняті у другій половині XX сторіччя громадськість спрямованих на підвищення статусу вчителя: конвенція "Про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти", прийнята Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти науки і культури (1960), "Рекомендації ЮНЕСКО Про становище вчителів" (05.10.1966); постанова Міжпарламентської Асамблеї держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав N 24-13 про модельний закон "Про статус вчителя" (Санкт-Петербург 04.12.2004, доповненому 10.07.2009) [5]. Питання якості освіти в Україні досліджували Г. Лашевська, Н. Титаренко, Л. Гриневич. Статус вчителя аналізували такі вчені як: В. Лебедева, С. Молчанов, А. Філіпов та ін., але незважаючи а існуючі дослідження проблема розвитку та формування професійного статусу вчителів, яка тісно взаємопов’язана з вже існуючими дослідженнями розглянута не було, тому було обрано темою статті якість освіти та професійний статус вчителів загальноосвітніх закладів на початок XXI століття.

Аналізуючи існуючі наукові літературні джерела, було виявлено невизначеність поняття “професійний статус”, та співвідношення таких понять як “соціальний статус”, “глобальний статус”. Так наприклад в Міжнародних основних висновках дослідження статусу індексу Global [11] в пункті другому зустрічаються термін “професійний статус”, поряд з термінами соціальний та глобальний статус. Ми будемо розмежувати ці поняття та вважати, що професійний ста-

тус є складовою соціального статусу та обидва ці статуси складають глобальний статус.

Метою статті: є виявити на основі проведених міжнародних досліджень якості освіти в Україні встановити професійний статус вчителів, а також визначити умови покращення якості освіти та сприяючих підняття рівня професійного статусу вчителів.

Під поняттям “професійний статус учителя” ми розуміємо положення, яке займає вчитель у суспільстві (педагогічному колективі, системі освіти); він визначається результатом його професійно-педагогічної діяльності, що є зовнішнім проявом внутрішніх характеристик: професійного володіння педагогічними знаннями, уміннями, здібностями, педагогічною технікою, – які формують авторитет, повагу, престиж учителя в соціумі, колективі, громаді, серед учнів та їхніх батьків тощо[1; 2].

Виходячи з такого визначення професійний статус вчителя тісно взаємопов’язаний з результатами діяльності вчителів. На сьогодні існує багато досліджень присвячених визначенню якості освіти які є показником результативності діяльності вчителів: TIMSS, PIRLS, PISA.

Українські школи брали участь у міжнародних дослідженнях якості освіти, згідно до указу президента України від 4 липня 2005 року № 1013/2005 “Про невідкладні заходи що до забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні. Так Г. Лашевська стверджує, що в Україні в 2003р. проводилось пілотне дослідження TIMSS; в 2007р. – Міжнародне дослідження TIMSS; 2010р. – Пілотне дослідження PIRLS, TIMSS; 2011 р. Міжнародні дослідження PIRLS, TIMSS, пілот-

не дослідження PISA; 2012 Міжнародне дослідження PISA [3]. Але, за іншими даними [4] за 22 роки незалежності України, наша країна спромоглася взяти участь лише у двох міжнародних порівняльних дослідженнях: TIMSS-2007 та TIMSS-2011, результати яких і наводить науковий співробітник лабораторії хімічної і біологічної освіти НАПН України Г. Лашевська та методист вищої категорії з хімії КП “Центр моніторингу столичної освіти” Н. Титаренко [3]. Результати яких є дуже невтішними. В світі починаючи з 2000р. було проведено більше 20-ти міжнародних порівняльних досліджень в яких Україна участі не брала.

Всі існуючі дослідження які присвячені встановленню рівня якості освіти в країнах відрізняються метою та напрямом їх реалізації. Так TIMSS (Trends in international Mathematics and Science Study) започатковано в 1995 році, з метою оцінки якості знань в галузі математичної та природничої освіти. Дослідження проводить Міжнародна асоціація з оцінки навчальних досягнень (Міжнародна асоціація з оцінки освіти Досягнення, MEA). Звертається увага на такі показники: якість підручників, рівень підготовки вчителів, соціальний статус учня, застосування інноваційних технологій навчання тощо.

У 1995 році, в першому проєкті TIMSS були залучені школярі із 41 країни. В 2007 році в дослідженні брали участь біля 425 тис. школярів із 59 країн (представники 37 країн із 7 окремих регіонів, в дослідженні для учнів четвертих класів – 50 країн із 7 регіонів – для учнів восьмих класів) [9].

Наступне дослідження яке спрямовано на оцінку якості освіти – програма PISA (Programme for International Student Assessment: Monitoring Knowledge and Skills in the New Millennium) – являє собою міжнародну програму оцінювання навчальних досягнень учнів у сфері функціональної грамотності. Вона була започаткована у 1997р. ОЕСР (Організацією економічного співробітництва та розвитку). Її метою стало оцінити рівень володіння учнів 15-річного віку, що мають загальну обов'язкову освіту, життєво необхідними знання й уміння для повноцінного життя в суспільстві. Дослідження освітніх досягнень учнів проводиться за трьома напрямками: “грамотність читання”, “математична грамотність” і “природничо-наукова грамотність”. Особлива увага приділяється оцінці оволодіння учнями загально-навчальними і інтелектуальними вміннями. В розробці та реалізації програми приймали участь провідні міжнародні наукові організації за участю національних центрів та організації ОЕСР: Нідерландський Національний Інститут Педагогічних Вимірювань (Нідерланди Національний інститут педагогічних вимірювань - ЦІТО); Служба педагогічного тестування США (Educational Testing Service, ETS); Національний інститут досліджень в галузі освіти (Національний інститут досліджень у галузі освіти, NIER) в Японії; Вестат США (Вестат). Керує роботою консорціуму Австралійський Рада педагогічних досліджень (Австралійський рада з досліджень в галузі освіти – ACER) [10]. Дослідження PISA проводиться трирічними циклами.

PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) – моніторингове дослідження, організоване Міжнародною асоціацією з оцінювання навчальних

досягнень IEA (International Association for the Evaluation of Educational якості читання й розуміння виявлення й тлумачення відмінностей вдосконалення процесу навчання результати освіти.

Всі програми з якості освіти спрямовані на покращення освіти країні завдяки отриманим результатам, відслідковувати наслідки нових реформ, та розробляти нові ефективні шляхи покращення освіти. Так згідно до аналізу результатів країн-учасниць PISA-2012, з 64 держав 25 країн покращили свої результати з математики (Бразилія, Німеччина, Ізраїль, Італія, Мексика, Польща, Португалія, Туніс і Туреччина, Китай та Сінгапур), 25 – залишилися на попередньому рівні, а 14 – мають гірші, порівнюючи з минулими роками показники. Нажаль Україна не приймала участі в цих дослідженнях в 2012 році, але оприлюднені результати якості освіти в Україні за програмою TIMSS в 2007 та 2011 роках якість освіти з предметів що досліджувались досить низька.

Так в дослідженні TIMSS проведеного в Україні у 2007 році взяли участь по чотири з половиною тисячі учнів четвертих та восьмих класів з 149 шкіл [9].

Підрахунки результатів знаходилися в інтервалі від 0 до 1000, результати від 100 – 625 балів вважався передовим рівнем; 551 – 624 бали-високим; 476 – 550 балів-середнім; 400 – 475 балів-низьким [9].

Найкращі математичні знання показали школярі з країн Східної та Південно-Східної Азії (учні 4-х класів: Гонконг-607балів; Сінгапур – 599 б., Тайвань – 576 б., Російська Федерація – 544 б.; Україна – 469 б.; Йемен – 224 б.; учні 8 класів: Тайвань – 598 б., Республіка Корея – 597 б., Сінгапур – 593 б., Російська Федерація – 512 б., Україна – 462 б., Катар – 307 б.). Отже, Українські учні виявилися майже в кінці списку [9]. Порівнюючи данні 2007р. та 2011р. року можемо відзначити негативні тенденції в розвитку освіти на Україні.

На основі отриманих результатів слід підкреслити наступні висновки до яких дійшли науковий співробітник лабораторії хімічної і біологічної освіти НАПН України Г. Лашевська та методист вищої категорії з хімії КП “Центр моніторингу столичної освіти” Н. Титаренко, з якими ми погоджуємось, що під час існування СРСР у різних республіках рівень знань школярів був приблизно однаковим, а на початок ХХІ століття стало очевидними негативні відмінності в якості освіти учнів України. Однією з причин є реформування системи освіти. В “Національній доктрині розвитку освіти”, яка була затверджена в квітні 2002 року жодного разу не згадані ні математичне, ні природничо-наукова освіта. Реформування середньої школи пішло шляхом згорання і формалізації цих напрямків освіти, шляхом скорочення навчальних програм з математики та фізики.

Аналізуючи сайти з окремими статтями [6; 4; 7; 8; 10] які висвітлюють питання якості освіти в Україні значаючим, що данні про конкретні результати досліджень відсутні, є лише узагальнені відомості про низький рівень освіти в Україні.

Україна уникає участі в міжнародних порівняльних дослідженнях якості освіти. Так Л. Гриневич [7], координатор із питань освіти, говорить, що м. Київ не бере участі в найбільш авторитетному світовому рейтингу PISA (Programme for International Student

Assessment) оскільки не бажає знати, і порівнювати себе з іншими.

Якщо в Україні за індексом людського розвитку освіта має належну позицію в світі – за охопленням людей навчанням, то щодо показників якості, чи результатів зовнішніх екзаменів в країні, кваліфікаційних екзаменів, які є показники країни в міжнародних порівняльних дослідженнях, то ці показники або відсутні, або є низькими.

Такий стан якості освіти в Україні та небажання приймати участь у світових дослідженнях можна пояснити: фінансовою кризою; невпевненістю педагогів-практиків в знаннях учнів, відповідно низькі результати учнів приведуть до покарань вчителів; перевантаження вчителів паперами; боязнь встановлення дійсного рівня освітнього середовища; відсутність в українській освітній системі професійної структури здатної організувати, проводити та аналізувати моніторингові дослідження в сфері забезпечення якості освіти; сприймання результатів досліджень як суперництво країн, а не як індикатор шляху покращення освіти.

Слід зазначити, що в 2012 році понад 100 вищих навчальних закладів України потрапили у світовий Рейтинг Webometrics, який складає авторитетна Іспанська королівська рада з питань науки. Два Українських університети – Національний технічний університет "Київський політехнічний інститут" і Донецький національний університет, класичний університет є присутніми в рейтингу QS World University Rankings [7]. Це свідчить про покращення рівня освіти в Вузах, що є позитивною тенденцією для розвитку професійного статусу. Нажаль, поки що, педагогічні Вузи не зазначені в цих списках.

Отже, за результатами досліджень якості освіти в порівнянні з іншими країнами світу, можемо зазначи-

ти низький рівень якості освіти в Україні, що вказує на низький професійний статус вчителів. Для покращення існуючої ситуації вважаємо, за необхідне покращити освітній рівень в Україні, який тісно та прямо пропорційно взаємопов'язаний з професійним статусом вчителя. Для цього необхідно: покращити підготовку педагогів, спрямовувати додаткові інвестиції в їх підготовку; заохочувати учителів за якісні показники роботи, а не обліковувати роботу за кількістю проведених уроків; удосконалити програми педагогічних Вузів у межах нових світових тенденцій та вимог до освіти; приймати участь у світових програмах з оцінки якості освіти на основі отриманих результатів приймати заходи з її удосконалення; змінювати відношення суспільства до професії вчителя, підіймати її престиж, проаналізувати та зменшити кількості зайвої звітної документації, зменшити кількості та підвищити якість перевірок інспекцій в ЗНЗ; підвищувати культуру як вчителів так і учнів, для вчителів створити умови для відвідання культурних заходів (безплатні квитки на вистави, театральні постанови тощо), для учнів окрім відвідання культурних заходів, вважаємо слід більше уваги приділяти предметам спрямованих на формування культури поведінки, при необхідності ввести додаткові предмети "Етикет", "Сучасні стилі одягу, тенденції моди", "Культура поведінки в суспільстві"; заохочувати батьків до співпраці з вчителями насамперед з формування культури поведінки; в педагогічних ВНЗ створити більш жорсткі умови вступу; при закінченні студентами Вузів слід ввести залікові випускні уроки зі спеціальності та виховний захід, які оцінювала комісія, отримані результати впливали би на отримання дипломів; впроваджувати курс з формування професійного статусу вчителя; прийняти більш жорсткі заходи спрямовані на боротьбу з корупцією в загальноосвітніх навчальних закладах.

ЛІТЕРАТУРА (REFERENCES TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Васильєва С.А. Професійний статус учителя як різновид соціального статусу / С. Васильєва // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки: Збірник наукових праць. – Вип. 35. (88) – Запоріжжя, Класичний приватний університет. – 2014. – С. 399–409.
Vasil'eva S.A. Profesijnij status uchitelja yak rznovid sotsial'nogo statusu / S. Vasil'eva // Pedagogika i psihologija formuvannya tvorchoj osobistosti: problemi i poshuki: Zbirnik naukovikh prats'. – Vip. 35. (88) – Zaporizhzhya, Klasichnij privatnij universitet. – 2014. – S. 399–409.
2. Васильєва С.А., Попова Е.В. Сущность понятия «Профессиональный статус учителя» / С. Васильєва, Е.Попова // Материалы VII Международной научно-практической конференции [Инновационная деятельность в образовании] Ярославль-Москва. Часть 1/ Под общ. Редакцией Г.П. Новиковой – Ярославль-Москва: Канцеля, 2013.– С. 288-297.
Vasil'eva S.A., Popova Ye.V. Sushchnost' ponyatiya «Profesional'nyy status uchiteleya» / S. Vasil'eva, Ye. Popova // Materialy VII Mezhdunarodnoy nauchno-praktichnoy konferentsii [Innovatsionnaya deyatel'nosty v obrazovanii] Yaro-slavl'-Moskva. Chast' 1/ Pod obshch. Redaktsiyey G.P. Novikovoy – Yaroslavl'-Moskva: Kantselya, 2013.– S. 288-297.
3. Лашевська Г., Титаренко Н. Участь України в міжнародному порівняльних моніторингових дослідженнях TIMSS Г. Лашевська, Н.Титаренко. – 2014. [Е-ресурс]
Lashevs'ka H., Tytarenko N. Uchast' Ukrayiny v mizhnarodnomu porivnyal'nykh monitorynhovykh doslidzhennyakh TIMSS H. Lashevs'ka, N.Tytarenko. – 2014. [Online]
4. Лікарчук І. PISA-2012. Де і чому загубилась Україна? / І. Лікарчук // Портал громадських експертів: Освітня політика. – 2012. [Е-ресурс]
Likarchuk I. PISA-2012. De i chomu zahubylas' Ukrayina? / I. Likarchuk // – Portal hromads'kykh ekspertiv: Osvitnya polityka. – 2012. [Online]
5. Международное законодательство: Рекомендация ЮНЕСКО "О ПОЛОЖЕНИИ УЧИТЕЛЕЙ" // Специальной межправительственной конференции по вопросу о статусе учителей. – 05.10.1966. [Е-ресурс]
Mezhdunarodnoye zakonodatel'stvo: Rekomendatsiya YUNESKO "O POLOZHENII UCHITELEY" // Spetsial'noy mezhpriavitel'stvennoy konferentsiyey po voprosu o statuse uchiteley. – 05.10.1966. [Online]
6. Менеджмент образования. Особенности работы учителя в разных странах мира // Освіта Уа, – 2014. [Е-ресурс]
Menedzhment obrazovaniya. Osobennosti raboty uchiteleya v raznykh stranakh mira // Osvita Ua, – 2014. [Online]
7. Набока М. Освітня реформа в Україні тягнеться роками. Чи є результати? / М. Набока // Всеукраїнська експертна мережа. – 2012. [Е-ресурс]

Naboka M. Osvitnya reforma v Ukraini tyagnet'sya rokami. Chi e rezul'tati? / M. Naboka // Vseukraïns'ka yekspertna merezha. – 2012. [Online]

<http://www.experts.in.ua/inform/smi/detail.php?ID=98344>

8. Рыбачук Ю. Почему в Украине засекретили результаты TIMSS / Ю.Рыбачук // Коментарии – № 35 (417) – 2014. [Е-ресурс]

Rybachuk YU. Pochemu v Ukraine zasekretili rezul'taty TIMSS / Yu.Rybachuk // Komentarii – № 35 (417) – 2014. [Online]

<http://gazeta.comments.ua/?spec=1352372721&sart=1352373162>

9. Холин Ю.В. Горькая правда об украинской школе. Результаты исследования TIMSS-2007. / Ю.В. Холин // Журнал «UNIVERSITATES». – 2009. – №1. – С. 9-15. [Е-ресурс]

Kholin Yu.V. Gor'kaya pravda ob ukrainskoy shkole. Rezul'taty issledovaniya TIMSS-2007. / Yu.V. Kholin // Zhurnal «UNIVERSITATES». – 2009. – №1. – С. 9-15 [Online]

<http://www-chemo.univer.kharkov.ua/Timss.pdf>

10. Центр оценки качества преподавания. Программа международной оценки обучающихся: Мониторинг знаний и умений в новом тысячелетии. – 2000. – [Е-ресурс]

Tsentr otsenki kachestva prepodavaniya. Programma mezhdunarodnoy otsenki obuchayushchikhsya: Monitoring znaniy i umeniy v novom tysyacheletii. – 2000. [Online]

<http://www.centeroko.ru/pisa/pisa.htm>

11. Dunn J. The Global Teacher Status Index Is Now Available / Jeff Dunn // Edudemic connectiong education technology. – 2013. [Е-ресурс]

<http://www.edudemic.com/global-teacher-status-index/>

Васильева С.А. Качество образования и профессиональный статус учителей общеобразовательных учреждений в начале XXI века

Аннотация. Проблема профессионального статуса учителя на сегодня приобретает общемирового масштаба. Анализируя научные литературные источники, было установлено неопределенность понятия "профессиональный статус", и соотношение таких понятий как "социальный статус" и "глобальный статус". Мы будем считать, что профессиональный статус является составляющей социального статуса и оба эти статуса составляют глобальный статус. Под понятием "профессиональный статус" учителя мы понимаем положение, которое занимает учитель в обществе (педагогическом коллективе, системе образования); которое определяется результатом его профессионально-педагогической деятельности, является внешним проявлением внутренних характеристик: профессионального владения педагогическими знаниями, умениями, способностями, педагогической техникой, – которые формируют авторитет, уважение, престиж учителя в социуме, коллективе, обществе, среди учащихся и их родителей. Исходя из такого определения профессиональный статус учителя тесно взаимосвязаны с результатами деятельности учителя. Сегодня существует много исследований посвященных определению качества образования являющиеся показателем результативности деятельности учителей: TIMSS, PIRLS, PISA. Украина участвовала в двух международных исследованиях: TIMSS-2007 и TIMSS-2011. По результатам исследований качества образования в Украине, по сравнению с другими странами мира имеет достаточно низкий уровень, что указывает на низкий профессиональный статус учителей. Для улучшения существующей ситуации считаем необходимым: улучшить подготовку педагогов, направлять дополнительные инвестиции в их подготовку; поощрять учителей за качественные показатели работы, а не учитывать работу по количеству проведенных уроков; совершенствовать программы педагогических Вузов в рамках новых мировых тенденций и требований к образованию; принимать участие в мировых программах по оценке качества образования на основе полученных результатов принимать меры по ее усовершенствованию; менять отношение общества к профессии учителя, поднимать ее престиж, проанализировать и уменьшить количества лишней отчетной документации в школе, уменьшить количество и повысить качество проверок инспекций; повышать культуру как учителей так и учащихся; больше внимания уделять предметам направленным на формирование культуры поведения, при необходимости ввести дополнительные предметы; поощрять родителей к сотрудничеству со школой; в педагогических ВУЗах создать более жесткие условия отбора при поступлении; ввести зачетные выпускные уроки по специальности и зачетное воспитательное мероприятие; внедрять курс по формированию профессионального статуса учителя; принять более жесткие меры направлены на борьбу с коррупцией в общеобразовательных учебных заведениях.

Ключевые слова: профессиональный статус учителя, качество образования, общеобразовательное учебное заведение

Vasylieva S.A. The quality of education and the professional status of secondary school teachers at the beginning of XXI century

Abstract. The problem of teachers' professional status is becoming important all over the world. Scientific researches' analysis has shown that the notion of "professional status" and the correlation between the notions of "social status" and "global status" have not been clearly defined. We are differentiating these notions and conceder the notion of professional status as the part of social status and both of these statuses form global status. The teacher's professional status is considered as teacher's status in the society (among colleagues, in the system of education). It is defined by the results of teacher's professional activity which is the demonstration of some inner characteristics. These characteristics are professional use of pedagogical knowledge, skills, abilities and professional techniques, which form the authority, respect and teachers' prestige in the society, among colleagues, students, their parents and other members of community. If one looks comprehensively at this definition of professional status he understands that it is closely related to the results of teachers' activities. There are a lot of researches devoted to the quality of education (TIMSS, PIRLS, PISA) and these researches are the characteristics of teachers' activity effectiveness. Ukraine took part in two international researches: TIMSS-2007 and TIMSS-2011. The results of these researches showed low quality of education in Ukraine and this proves teachers' low professional status. To improve the existing situation we think that it is necessary to improve teacher education programs, to put additional investments into those programs; to reward teachers for good work results, and not to analyze teachers' work with respect to the number of classes held in some period. It is also necessary to improve educational programs in pedagogical universities according to word tendencies in education. Ukraine has to take part in different international researches on quality of education and take actions with respect to the results of these researches. People's attitude to teachers' profession has to be changed, the prestige of teachers' work has to grow. We have to analyze and decrease the number of reports teachers have to provide and at the same time to decrease the number of school inspections with their quality improvement. We have to work on teachers' and students' culture growth, for that we have to pay more attention to school subjects devoted to personal culture and in the case of necessity even implement some additional subjects. We have to encourage collaboration between parents and schools. Admission standards for pedagogical educational establishments have to be stricter. We have to implement graduation examination lessons and brining up activities for future teachers. The course of school teacher status formation has to be implemented. And the challenge of corruption in the secondary educational establishments has to be seriously taken.

Keywords: professional status of teachers, quality of education, general education